

2023 TRENDS IN DESIGN AND INTERIOR

Daňková Markéta

MARKÉTA DAŇKOVÁ, MGR.

Department of Wood Processing and Biomaterials
Faculty of Forestry and Wood Technology
Czech University of Agriculture in Prague
Kamýcká 129, 165 00 Praha,
Czech Republic

dankovam@fd.czu.cz

Interior designer and lecturer in design at the Faculty of Agriculture and Forestry, where she is researching the creation of furniture from mycocomposites as part of her Ph.D. studies. In practice, she creates residential and non-residential interiors and works on the artistic creation of painted wallpapers. She works as a designer for the educational program Bydlet jako, CT1, and regularly presents her projects in the magazines Nové proměny bydlení, Domov, Bydlení, and Moderní byt.

ABSTRACT: The future perspectives of interior design and furniture production are assumed by several strong current trends. In the long-term context of design, new aesthetic paradigms are currently being opened up. Societal aesthetic values are being shaped or innovative approaches are introduced into practise and everyday life. Visual inspirations are regularly presented at competitions, world design shows, and fairs, in particular at Milan Design-week, composed of exhibitions at Salone del Mobile, Salone satellite, EuroLuce, the presentation of innovative design at Tortona district, or Brera and Triennale, Alcovà. By studying the latest expositions at contemporary trade shows, the strongest trends were studied and can be divided into four groups with a similar genesis of inspiration and key factors.

New technologies are essential for the evolution of design. However, nowadays, visual reference to technology is more strongly influencing the shape and aesthetics of furniture. The use of Artificial Intelligence, also referred to as Artificial Intelligence (AI), is also an important issue. New technologies also focus on another strong theme, sustainability, the circular nature of design, and the move toward natural elements. These themes have affected design fundamentally with an overlap in color, shaping, and material interpretation. Inspirations often repeat and build on earlier periods, putting their visual values into a new context and interpretation. Inspiration from the design of the period around the 1980s and the Memphis Milan movement has affected multiple exhibitions and has the potential to create a strong trend. Eclecticism of styles is one of the traditional approaches in design. From the combination of two strong cultures of interior design, Japanese and Scandinavian cultures, a new style has emerged that has hit the interior sphere as a trend. It is called Japandi style.

These key themes, trends, and research are fundamental in terms of development that they are transforming the understanding of materials and construction, as well as the aesthetic perception of design.

KEYWORDS: 2023 interior design trend 2023; product design trends; innovative materials; future design perspectives

1. TRENDY V KONTEXTU DESIGNU

Vývoj architektury, interiérové tvorby i designu je utvářen celou řadou faktorů, jako jsou kulturní, ekonomické a technologické změny. V návaznosti na tyto proměny reaguje tvorba designu a interiérů vývojem a preferencemi, které jsou později opakovány do podoby trendů. Někdy mohou trendy sledovat marketingové cíle, jindy znamenat ploché bezmyšlenkovité kopírování vizuálních motivů. Existuje však několik trendů, které se objevují v posledních letech, reagují na silná celospolečenská témata, přinášejí významné inspirace a mohou obor formovat i v budoucnu.

Proč se renomovaní výrobci nábytku i designeři zabývají trendy? Trendy zrcadlí proměny životních potřeb a možností společnosti, korespondují s inovacemi v oblasti technologií, odrážejí prolínání kultur. Trend v interiérovém designu ukazuje cestu a otevírá nové perspektivy. Design má velký potenciál měnit uvažování lidí a utvářet estetické vnímání z dlouhodobého hlediska. Pro potřeby nadčasové tvorby a produktů s dlouhou morální životností je třeba sledovat trendy v kontextu celospolečenského vývoje, nikoli kopírovat povrchní módní prvky.

Nejsilnější trendy současné doby lze rozdělit do několika skupin podle klíčových faktorů:

- Technologie jsou nejrychleji stárnoucím faktorem vývoje, přesto je jejich vliv na tvarování nábytku a vnitřního prostoru zásadní. Z dlouhodobého hlediska však inspirace technologiemi nesměřuje k nadčasovosti jednotlivých výrobků, ale ovlivňuje vnímání estetiky a funkce.
- Faktorem s nejširším dopadem je potřeba udržitelnosti, úspory materiálu a návratu k přírodním prvkům. Váže se na něj celá škála trendy proměn designu od tvarování po materiálovou interpretaci.
- Návraty typické pro módu a oděvní návrhářství ovlivňují i design. Aktuálně inspirace poetismem a neosurrealismem nahrazuje vliv přejímající kulturu a design období kolem 80. let 20. století.
- Posledním faktorem je mixování kulturních vlivů, je-

jichž důsledkem je touha po různých stylech bydlení. Postupně vznikají ekletické kombinace, čím neaktuálnějším se stal styl Japandi.

2. TECHNOLOGIE

Odvětví nábytku a designu poskytuje pole působnosti pro výzkum a využívání nových technologií. Silní výrobci designu na letošním milánském Designweeku ukázali tři různé přístupy, jak se technologie propisují do tohoto oboru ve tvorbě inteligentních a nečekaných řešení.

Na jedné straně jde o použití zařízení, senzorů a čipů, které reagují na změny životního stylu [1]. Soudobá obydlí se zmenšují a funkčně prolínají. Musí mít potenciál k různým využitím jako například jako dočasná kancelář, relaxační nebo společenská místnost. Jednotlivé kusy vybavení díky přidání technologických dílů a komponent umožňují proměnit domov v polymorfni, multifunkční prostor. Vývojem prošly technologie a konstrukce kuchyní, které se stávají neviditelnými, víceúčelovými, přesto vysoce funkčními prvky interiéru. Modularita se prosazuje do všech detailů. Například společnost Caimi se zabývá technologií akustiky a vývojem akustických materiálů zejména tkanin, vlastní řadu ocenění a patentů. Designérka Paola Navone pro ně navrhla Snowpouf a pohovku Napwork (obr.1), multifunkční sedací a odkládací nábytek s akustickou funkcí [2]. Společnost Gessi obdržela IF Design Award 2023 za inovativní digitální systém distribuce vody. Baterii Vita lze ovládat buď dotykovou obrazovkou, aplikací nebo hlasovým příkazem a může dodávat obyčejnou nebo perlivou vodu, horkou nebo studenou, a má možnost zapamatovat si řadu kvantitativních úrovní, od šálku po láhev s vodou. Výsledkem je úspora a ohleduplnost ke zdrojům [3].

Druhý přístup ukazuje, jak digitální svět ovlivňuje estetiku. Expozice značky Roche Bobois, navržená Joanou Vasconcelos, ohromila návštěvníky nejen na Salone del mobile 2023. Prostor i samotný nábytek složený z barevných 3D vrstev působí jako součást iluzivního prostoru počítačové hry [4]. Podobný motiv ve své expozici použila společnost Driade, která se rozhodla

prezentovat produkty v tunelu barev (obr. 2). V postupujících segmentech vystavuje konceptuální designy v barevnosti shodné s barvou pozadí. Rafinovaná monochromaticnost nechá diváka soustředit se na samotný koncept návrhu.

Třetí přístupem je pronikání technologií Artificial Intelligence (A.I.) přímo do procesu navrhování. ArchDaily publikoval svůj první článek o automatizaci v roce 2017. Od té doby prošel vývoj umělé inteligence raketovou cestou a začlenil se do každodenní práce architektů [5]. Značka Kartell letos přišla s dvěma novinkami A.I. Lounge a A.I. Console. Jde o designy navržené Philippem Starckem s pomocí algoritmu umělé inteligence. Zadáním bylo maximální pohodlí, konstrukční pevnost a stabilita s minimální spotřebou materiálu, kterým je 100% recyklovaný termoplastický technopolymer. „Kartell, Autodeska a já,“ říká Philippe Starck, „jsme položili umělé inteligenci otázku: Umělá inteligence, jestlipak víš, jak můžeme naše těla nechat odpočívat s použitím toho nejmenšího množství materiálu? Umělá inteligence, bez kultury, bez vzpomínek, bez ovlivňování, reagovala pouze svou „umělou“ inteligencí. A.I. je první židle navržená mimo náš mozek, mimo naše zvyky a bez toho, jak jsme zvyklí přemýšlet. A tím se nám otevírá nový svět. Neomezovaný.“[6].

3. “ORGANIC IS NEW BLACK.”

Ekologická udržitelnost a úspora energie jsou klíčovými tématem napříč odvětvím. Velká pozornost je věnována zdrojům materiálů, výrobním metodám, geografické blízkosti, demontovatelným a opětovně použitelným prvkům a produktům navrženým na principu recyklace [7]. Téměř každá sebevědomá nábytkářská značka uvádí do svého portfolia produkty s tématem ekologie. V některých případech jde spíše o chytrý marketing reagující na všeobecný trend, udržitelnost. I tento fakt jasně poukazuje na zřetelný vývojový aspekt.

V 50. letech 20.stol. ovládly svět designu syntetické polymery, které umožnily sochařské nebo futuristické tvarování nábytku, ikonická Pantone chair (1959), z jednoho kusu tvarovaného materiálu do tvaru abstrahované figury byla revolucí, stejně jako ikonické Ball chair E. Aarnia (1963). Technologické možnosti plastů zformovaly základní estetické normy jako je subtilita a 3d tvarování především sedacího nábytku. V roce 1990 začali návrháři jako Enzo Mari pracovat s recyklovanými plasty [8]. Dnes se udržitelným designem z plastů zabývá řada projektů. Velmi ceněná je iniciativa Guiltless Plastic kurátorky Rossany Orlandi, poukazující na zodpovědný design z tohoto materiálu. Zaměřuje se na sběratelský design týkajícího se formování plastu, designer Dirk Vander Kooij se zabývá recyklací plastu, taví a znovu spojuje kusy plastu nebo tiskne pomocí robotů designové artefakty (obr. 3). Výstava značky Vitra: Plastic, Remaking Our World ukázala nové perspektivy celé problematiky, historii výroby a představila designové ikony z plastu, neboť nestárnoucí design neztrácí hodnotu a díky tomu se nestane odpadem [9]. Aktuálním trendem je však nahradit plasty recyklovanými nebo inovativními alternativami. Nové materiály přinášejí jiné technologické možnosti a novou formu estetiky obracející se k přírodě, přirozenosti a nedokonalosti. Do popředí se dostávají organické textury a přirozené povrchy. Výzkum transformace biologického odpadu v kompozitní materiály pomocí organických pojiv přináší alternativy k deskám na bázi formaldehydu nebo sádrokartonovým deskám. Zvolené recyklované suroviny jako čička, tráva, kávová dužina, kukuřičné slupky, pomerančová kůra, dřevěné hoblíny, konopí, mořské řasy, chaluhu a další jsou nositeli přirozené vizuální hodnoty inovativních materiálů. [10] Produkci takových organic refuze biocompound se zabývají například společnosti Ottan [11] nebo Biohm [12]. Startup Kaffeeform [13] zpracovává kávovou sedlinu pro tvorbu drobných designů výhradně lokálním

způsobem, s minimální zátěží na dopravu. Společnost BlueBlock se zabývá výrobou kompozitů využívající ke své tvorbě růst mořských řas, výzkumem bioplastů vznikajících fermentací bakterií a kvasinek nebo tvorbou přírodních barviv [14]. Mořské řasy lisuje do tenkých kompaktních desek také společnost Metis seagrass [15]. Velmi efektním materiálem je Foresso vyvinuté Conor Taylorem. Tvoří jej deska z dřevěných zbytků lisovaných podobně jako umělý kámen do materiálu s vizuálem tradičního terassa [16]. Desky spojené lisováním ale neumožňují tvarování, na jaké jsme zvyklí u plastů. Více než deset let se vyvíjí materiály z nederivovaných biopolymerů, které se nazývají „tekuté dřevo“ a umožňují tvarování výrobků vstříkovaním do forem jako plasty. Tekuté dřevo může být založeno na čistých biopolymerech, jako je lignin (např. "Arboform") nebo na směsích biopolymerů (např. "Fasal" a "Fasalex"). Zdálnivě tekuté dřevo je tvrdší a trpí méně než běžné plasty. Na druhou stranu je značně křehké [17]. Designéři Nipa Doshi a Jonathan Levien navrhli pro italskou firmu Moroso židli Impossible Wood se sedákem z jednoho kusu litého dřeva právě z Arboform.

Významným objevem bylo využití mycelia pro tvorbu kompozitů. Mycelium propojuje prostřednictvím 3D sítě vláken podhoubí organické částice zbytků ze zemědělství nebo průmyslu zpracování dřeva. Přírodní cestou vytváří kompaktní materiál, jež může růst ve formě do daného tvaru. Klíčovými výhodami vzniklého mycokompozitu je nízká cena vstupních surovin, rychlá biologická odbouratelnost, recyklace a minimální uhlíková stopa [18]. Pro využití v designu a architektuře jsou zajímavé vlastnosti splňující požadavky na požární odolnost, tepelnou a zvukovou izolaci [19]. Kompozity z mycelia představují novou estetiku přírodní nepravidelné formy díky přirozenému a spontánnímu růstu, čímž se dosahuje jedinečné struktury. Výzkum ukazuje velký potenciál a stále není u konce. Experimenty s myceliem provedla v roce 2020 designerská dvojice manželů Mochalových (Llev), kdy na pražském Designbloku představila kolekci stolků a svícňů z pigmentovaných desek as-grown mycelia. Kolekce obdržela nominaci v kategorii Nejlepší kolekce bytových doplňků. V současné době vytváří sklářská firma Lasvit kolekci skleněných artefaktů foukaných do forem rostlých pomocí mycelia, na základě designu studia Llev (obr.4). Italská společnost Mogu za pomocí mycelia vyvinula akustické panely a podlahové dílce [20]. Dalším producentem je americká Ecovative.

Spontánní vzhled nových bio materiálů dodá interiéru individualitu, která je natolik vyhledávaná, že designéři hledají další povrchové úpravy založené na kráse přírodní náhody, jako ombré efekty, ručně leptané kovy, akvarelové nebo reverzní moření překližovaných desek. Trendy jsou nerovné povrchy připomínající houby, kámen nebo pomerančovou kůži. Tento povrch je konceptem sanitární keramiky nebo osvětlení. Společnost Lodes pro Diesel living vyrábí lampu Mushroom, která díky houbovitě nerovnému povrchu vytváří nahodilé optické efekty a stíny. Tom Dixon představil kolekci Choice (obr.5). Kreativní variabilní světla, kombinující základní tvary s nedokonalým povrchem, organickým zakřivením a barvami pod heslem “chceme více”, tvarů, efektů a emocí.

Nedokonalé povrchy doplňuje masivnější tvarování odkazující se na primitivní kultury a archetypy. Kromě kulturních přesahů je masivní tvarování ovlivněno změnou v budoucích materiálových možnostech. Podvědomě se přetváří vizuální preference od subtilnosti k masivnosti. Oblé organické tvary, masivní nohy nebo oblouky jsou nevyraznějším trendem současného designu. Objevuje se nejen na scénografické modelaci vnitřního prostoru, je významnou součástí produktového designu. Typická jsou centrální stolová podnoží modelovaná pomocí obloukových nebo organických tvarů, např.: stůl Peyot, E-ggs (2019) pro značku Bo-

lia, stůl Elefante, Marcantonio (2022) pro Mogg (obr. 6), stoly Odyssey od Jiřího Krečířika (2019), které jsou součástí kolekce kurátorky Rossany Orlandi nebo Meet table, Daniela Lago (2021). Masivní tvary dominují také křeslům i židlím, mezi nejvýraznější designy tohoto typu patří kolekce Roly Poly od Faye Toogood pro Driade nebo Knitty chair, Nica Zupanc (2023), pro Moooi (obr. 7). Designeři Front zase navrhli modulární pohovku Pebble Rubble pro Moroso inspirovanou kamennými bloky. Přírodní estetika je základním konceptem návrhů Imperfettolab, dvojice Verter Turroni a Emanuely Ravelli (obr. 8) Nedokonalé povrchy a tvary striktně extrahované z přírody ohromily jak na Maison object 23 v Paříži, tak na Salone del mobile 23 v Miláně. Design má velkou moc proměnit zálibu společnosti od dokonalých chladných povrchů v novou estetiku založenou na přírodě a její přirozenosti [21].

Velký návrat zaznamenává dřevo, respektive dřevěné povrchy, jako přírodní, udržitelný a vzhledově eklektický materiál. Dřevo samo o sobě přináší pocit relaxace a pohodlí, a těší se dlouhodobě oblíbě. Současné tvarování dřevěného nábytku však vyžaduje minimální spotřebu materiálu, úspornou subtilitu, minimalistický přístup a zachování přirozeného vzhledu. Časté je kombinování s jinými přírodními materiály a recyklovaným textilem.

Barevná schémata se díky inspiraci přírodou proměňují od chladného minimalismu směrem k zálibě v teplých okrových, hliněných nebo terakotových odstínech. V interiérech hledáme teplo a pohodlí, designeři volí teplé oranžové a béžové podtóny, přičemž se vyhýbají čemukoli ve spektru chladných barev, šedé, bílé, černé. Trendy jsou pestré syté odstíny i pudrově lomené tony tělových barev, hliněných taupe nebo jemných pískových tónů. Výrazné textury a vrstvení sochařských siluet nábytku spolu s barvami tvoří neotřelé prostředí, někdy přezdívané přírodní maximalismus.

4. „RETURN TO THE FUTURE“, INSPIRACE 80. LÉTA.

V designu jsme zvyklí na opakující se inspirace předchozí dobou. V minulých letech jsme mohli sledovat obdiv retro a skandi, velké vlny minimalismu s industriální estetikou navracející se k době vesmírného závodu 60. a 70.let. V době pandemie se objevil trend snového poetismu, který vytvářel až surrealistické motivy libující si v iluzivním digitálním tisku, metafoře nebo proporční nadsázce. Tento trend se postupně rozvinul v hravý návrat kultury 80. let 20.století, někdy nazývaný Memphis style. Neony, barvy cukrové vaty, hravá geometrie i skleněné tvárnice mohou mít místo v současném interiéru. Značky Kartell, Miniforms, Hay nebo Driade spolu designery jako E-ggs, Paolo Cappello, Nika Zupanc v nových designech parafrázuji témata období 80.let. Výrazná značka Driade se zrodila v 60. letech z touhy po eklektickém, extravagantním, ale elegantním a nadčasovém designu. Po celou dobu spolupracuje s vůdčími osobnostmi světového designu jako Enzo Mari, Ron Arad, P. Starck, Borek Šipek, Constantin Grcic, Fabio Novembre a další. Díky tomu defacto kopíruje historický vývoj postmoderního designu [22]. Fabio Novembre, umělecký ředitel Driade a zásadní osobnost současného designu, je zastánce eklekticismu a experimentování. Jeho tvorba konceptuálně navazuje na principy hnutí Memphis, neboť je ježákem Ettore Sottsass a Alessandra Mendiniho, zakladatelů Memphis group [23]. Memphis Design vznikl v Miláně v roce 1980 jako vzpoura proti minimalismu a rovným liniím 70. let. Oficiální debut skupiny na Salone del Mobile v Miláně představil tvary, které se pohybovaly mezi geometrickými a organickými, kreativitou a humorem a znamenal velký úspěch a vliv na postmoderní design. Jeho křiklavé barvy, inspirace pop artem, nadsazené vzory a kompozice nenechaly díla bez kritiky. Navzdory své krátké existenci zanechal Memphis zásadní odkaz

pro historii architektury a designu a dnes, o více než 30 let později, zažívá zvláštní oživení [24]. Můžeme jej vidět například na expozicích Magis nebo Kartell, který v pestrých přímočarých barvách a kontrastech prezentuje designové ikony. Fabio Novembre navrhl příborník Love, který představuje expresivní manifest, dvou- rozměrný plakát o lásce. Ze spojení mezi estetikou a funkcí se čáry stávají trojrozměrnými, dostupné v popových barvách (obr. 9). Značka Miniform představuje designy v explozi barev a materiálů. Stolek Super pop od Paola Cappello, je vyrobený z odpadního plastu a recyklace barev. Vzniká popové pestré spojení barev s multifunkčním retro tvarem. Stolek Soda foukaný jako jeden kus skla připomíná sklenici na sodovku 80.let. Navrhl jej Yiannis Ghikas a získal celou řadu ocenění (obr. 10). Designer Marantonio v roce 2018 navrhl zrcadla v podobě písmen s retro typografií. Tyto příklady ukazují, že společnost hledá maximum emocí, hravost, styl a barvy.

5. JAPANDI STYLE

Eklektismus v prolínání inspirací se projevil i na vzniku stylu Japandi, který je kombinací skandinávské a japonské estetiky. Japandi se stal žádaným trendy stylem, neboť působí minimalistickým a současně hřejivým dojmem. Uklidňující prvky těchto interiérů promlouvají o lásce k nedokonalosti dle filosofie wabi-sabi. Ačkoli se spojení zdá na první pohled nesurodé, mezi Dánskem a Japonskem existují inspirativní vazby již 150 let. Kromě toho mají obě bytové kultury společný přístup k tvorbě spočívající v otevřeném prostoru, úsporném minimalismu, čistotě klidných linií, úctě k řemeslu a pokoře k přírodním materiálům, zejména dřevu. Mezi filosofií Hygge a Wabi-sabi najdete mnoho paralel. Rustikální přímočarost a láska k nedokonalosti wabi-sabi spolu s hygge, zrcadlícím dánský cit pro život, lehce zjemňuje asijskou přísnost a skandinávskou zdrženlivost. Japandi interiéry jsou velmi nadčasové nejen díky základu dvou silných kultur, ale také používání přírodních lokálních materiálů a důrazem na detail. Zatímco v japonském interiéru dominuje černá a bílá, často doplněná jen malým výběrem zemitých odstínů, skandinávská barevnost je založená na šedé, bílé, které oživují pastelové tóny. Skandinávci se nevyhýbají ani pastelům v mátové nebo výrazně červené [25].

6. ZÁVĚR

Současný design a interiérová tvorba je charakterizovaná entropií a různorodostí vlivů. Čtyři výrazné trendy založené na technologiích, udržitelnosti, hledání konceptů z historie designu a nadčasovém prolínání fenomenálních bytových kultur Japonska a Skandinávie ukazují směřování a budoucí vývoj. Ekologické směřování designu je nejsilnějším motivem tvorby proměňující design po všech stánkách, tvarové, barevné a funkční i materiállové. Výzkum nových materiálů a návrat k přírodě přináší změny v chápání vzhledu a estetiky, ale pro designery je důležitá i samotná genealogie produktu, materiál, distribuce, podmínky a lokalita výroby. Se surovinami se zachází zdrženlivě a minimalisticky s pokorou k přírodě i řemeslu. Tyto principy můžeme vnímat i v trendy stylu Japandi. Doba po pandemii přinesla oživení a touhu pro svobodné, extravagantní a barevné tvorbě. Velkou inspiraci přineslo retro 80.let minulého století a hnutí Memphis Milano. Vyústěním jsou nové koncepty s přesahem k postmoderní a pop-artové kultuře. Tato klíčová témata, která v kontextu trendů i výzkumů designová tvorba řeší, jsou z hlediska vývoje natolik zásadní, že mění estetické vnímání bytové kultury a otevírá nová estetická paradigmatata.

Obr. 1.: Caimi, expoizce Salone del Mobile, Milán 2023. (foto autora, 2023)

Obr. 5.: Mushroom lamps, Tom Dixon, Expoizce Salone del Mobile, Milán 2023. (zdroj: foto autora)

Obr. 6.: Elephant table, Moog. (zdroj.: <https://www.mogg.it>)

Obr. 2.: Driade, expoizce Salone del Mobile, Milán 2023. (zdroj: <https://www.driade.com/news>)

Obr. 3.: Not only hollow chair, Dirk Vander Kooij. (zdroj: <https://dirkvanderkooij.com/not-only-hollow-chair>)

Obr. 7.: Knitty chair, Nica Zupanc, Moooi. (zdroj: <https://www.moooi.com>)

Obr. 4.: Symboll. Studio Llev. (zdroj: <https://www.lasvit.com>)

Obr. 8.: Flow chair, ImperfettoLab. (zdroj: <https://www.imperfettolab.com>)

Obr. 9.: Love. Fabio Novembre. (zdroj: <https://www.driade.com/>)

Obr. 10.: Soda, coffee table, Yiannis Ghikas. (zdroj: <https://www.miniforms.com/en/>)

ZDROJE

[1] Squadrito A. (2023). Technology and digital inspire furniture - Salone del Mobile 2023 trends. Information on: <https://www.salonemilano.it/en/articoli>

[2] Snowpouf. [cited 8 Jun 2023] Information on: <https://www.caimi.com/en/products/snow-pouf-sound-absorbing-pouf/>

[3] iF Design - Vita Gessi. [cited 28 Jun 2023]. Information on: <https://ifdesign.com/en/winner-ranking/project/vita-gessi/569300>

[4] ROCHE BOBOIS, French Art de Vivre. [cited 8 Jun 2023]. Information one: <https://www.roche-bobois.com/it-IT/>

[5] Valencia, N. (2022). An Artificial Intelligence Bot Picks The Architecture Trends of 2023. ArchDaily. <https://www.archdaily.com/994020/the-architecture-trends-of-2023-according-to-chatgpt-an-ai-trained-model-bot>

[6] A.I.Chair. Kartell. [cited 8 Jun 2023]. Information on: <https://www.kartellshop.cz/a-i-chair/>

[7] Viganò, T. (2023). Sustainability at the Salone del Mobile. Salone del Mobile, Milano. Information on: <https://www.salonemilano.it/en/articoli/insider/sustainability-salone-del-mobilemilano-2023>

[8] Plastic: Remaking Our World. (2022). Information on: <https://www.design-museum.de/en/exhibitions/detailpages/plastic.html>

[9] Guiltlessplastic. (2023). Information on: <https://www.guiltlessplastic.com/>

[10] Brownell B. (2021) The Biowaste Revolution. Architect. Information on: https://www.architectmagazine.com/technology/products/the-biowaste-revolution_o

[11] Ottan. [cited 8 Jun 2023]. Information on: <https://www.ottanstudio.com>

[12] Biohm. [cited 8 Jun 2023]. Information on: <https://www.biohm.co.uk/orb>

[13] Kaffeeform. [cited 10 Jun 2023]. Information on: <https://www.kaffeeform.com/en/>

[14] Seaweed Fibres. BlueBlocks. [cited 14 Jun 2023]. Information on: <https://www.blueblocks.nl/portfolio/seaweed-fibres/>

[15] Natural Surface. Metis-seagrass. [cited 14 Jun 2023]. Information on: <https://metis-seagrass.com/products/natural-surface/>

[16] Foresso-timber-terrazzo. (2017) MaterialDistrict. [cited 14 Jun 2023]. Information on: <https://materialdistrict.com/material/timber-terrazzo/>

[17] BURKHARDT-KARRENBROCK, A.; SEEGMULLER, S.BURK, R. (2001). Liquidmnwood-a review. Holz als Roh-und Werkstoff, 59.1-2: 13-18.

[18] Dias, P.P., Jayasinghe, L.B., Waldmann, D. (2021). Investigation of Mycelium-Miscanthus composites as building insulation material. Results in Materials, Volume 10. DOI: 10.1016/j.rinma.2021.100189

[19] Almpanti-Lekka, D., Pfeiffer, S., Schmidts, Seo, S. (2021). A review on architecture with fungal biomaterials: the desired and the feasible. Fungal Biol Biotechnol 8, 17. DOI: 10.1186/s40694-021-00124-5

[20] Muvobit, Mogu. [cited 14 Jun 2023]. Information on: <https://mogu.bio/>

[21] Frew, S. (2022). Don't Get Too Comfortable: Interior Architecture Trends Set to Take Over in 2023. Architecturizer Journal. <https://architizer.com/blog/inspiration/industry/interior-design-trends-2023/>

[22] Driade. [cited 14 Jun 2023]. Information on: https://www.driade.com/it_it/company/

[23] In: Memphis Milano [cited 14 Jun 2023]. Information on: <https://www.memphis-milano.com/history/>

[24] Ghisleni, C. (2022). Libertarian and Anti-functionalism: What Is the Memphis Design Movement? ArchDaily. <https://www.archdaily.com/985818/libertarian-and-anti-functionalism-what-is-the-memphis-design-movement>

[25] Japandi is the perfect mix of two styles. [cited 14 Jun 2023]. Information on: <https://www.imm-cologne.com/magazine-archive/business-insights/japandi/>